

Dicht de mazen van het net ook voor de Gentse Roma.

Het Gentse Woodrow Wilsonplein of 'T Zuid in Gent kreeg deze week met Music for life een pak mensen over de vloer die zich tijdens de kerstdagen inzetten om geld in te zamelen voor het goede doel. Jeugdbewegingen, sportclubs, scholen, brandweermannen, arbeiders, bedienden, Bekende Vlamingen,.. Iedereen wil zijn steentje bijdragen om geld in te zamelen voor muskietennetten met dichte mazen. Op die manier wordt er strijd gevoerd tegen malaria in het Zuiden, maar wordt het "ver van mijn bed"-gevoel ook bestreden door die "Ander" ver weg wat dichterbij te brengen. Om zijn progressief imago van "Scheppende Stad", die creatieve krachten in Gent wil bundelen om te streven naar een solidaire en open samenleving, nogmaals in de verf te zetten had de Stad Gent heel wat geld en logistieke ondersteuning over, om Music for Life van plaats te voorzien in zijn jaarlijkse reeks van stadsevenementen. Ook heel wat bedrijven en publieke instellingen sprongen op de kar om hun producten te koppelen aan het beeld van vrijgevigheid. Echter, terwijl de mazen in het net worden 'gedicht' voor de mensen van Burundi, glippen heel wat kwetsbare groepen, zoals de Roma en Oost-Europese gezinnen die deel zijn gaan uitmaken van de Stad "dichtbij", nog steeds door de mazen van het net.

Een tiental Roma-gezinnen en Oost-Europese gezinnen, veelal kroostrijk, wonen in kraakpanden of barakken in verschrikkelijke omstandigheden waar het ijzige sneeuwwater van de muur loopt. Het tekort aan sociale woningen, de hoge huishuren op de private markt of eigenaars die niet willen verhuren aan Roma en Oost-Europese gezinnen, laten de families geen andere keuze dan in deze kraakpanden te wonen. Sommige gezinnen hebben geen verwarming, zitten zonder voedsel, hebben geen elektriciteit noch water. Hun situatie is alarmerend en schrijnend, temeer omdat er altijd kinderen mee slachtoffer zijn. Hun noden zijn velerlei, maar niettemin heel concreet: veilige verwarmingsinstallaties (gasverwarming), matrassen, dekens en voedsel.

Zit de Stad Gent dan stil? Neen. Op aangeven van vele van zijn diensten, niet in het minst straathoekwerk en OCMW, wordt hier werk van gemaakt. De uitbreiding van de nachtopvang en winteropvang tot maart 2010 is ondertussen gerealiseerd met meer dan 50 extra nachtopvangplaatsen. Er is ook bereidheid om na te denken over mogelijkheden tot douchegebruik, het gebruik van referentie-adressen, en er worden concrete stappen ondernomen naar de VDAB opdat nieuwe EU-burgers ook kunnen gebruik maken van de arbeidsbemiddeling enz.

Maar daarmee zijn niet alle problemen opgelost. De nachtopvang biedt niks meer dan het belooft: een bed om 's nachts mensen te slapen te leggen. Overdag worden deze groepen dan ook verplicht de straat op te gaan. In de winteropvang aan de Port Arthurlaan, één van de drie opvangplaatsen in Gent, beheerd door het Rode Kruis, krijgen de mensen niet eens een warme

kom soep of een kop koffie. Wanneer ze uitgeslapen zijn moeten ze direct de kou trotseren. Deze strikt minimale opvang voorziet het Rode Kruis enkel bij uitzonderlijke noodsituaties! Elke extra, en in wezen meest elementaire en humane ondersteuning wordt achterwege gehouden om geen 'aanzuigeffect' te genereren. De Port Arthurlaan blijft bovendien regelmatig onderbezet, wat doet vermoeden dat hiermee de reële noden gelenigd worden. Voor families met kinderen betekenen deze opvanginitiatieven, hoe goed bedoeld ook, geen échte opvangmogelijkheid. Elke dag terug op straat gezet worden, elke dag met je al je schamele bezittingen, samen met je kinderen rondzwerven in de stad in de hoop 's avonds terug een plaatsje te vinden in de nachtopvang, is geen alternatief voor wanhopige gezinnen.

We blijven aandringen op een meldpunt waar de nieuwe EU burger overdag terecht kan om zich te informeren over zijn rechten en plichten en waar de Stad zich kan informeren over de drijfveren van deze nieuwe EU burgers. Een Roma-bemiddelaar zou een ideale link zijn tussen de Stad en de families, om oplossingen te zoeken voor hun dagdagelijkse vragen en noden. Meer zelfs, een ideaalscenario zou een inloopcentrum zijn waar ook overdag faciliteiten opengesteld worden.

Op korte termijn moeten de families uit de kraakpanden en barakken gehaald worden en in noodwoningen ondergebracht. Op dezelfde manier als de stad woningcontainers kon voorzien om studenten uit de nood te helpen, zou het dit aanbod kunnen uitbreiden voor deze Roma- en Oost-Europese gezinnen in nood; en bij uitbreiding alle kwetsbare groepen zoals daklozen en mensen zonder papieren. Ook de tientallen, op renovatie wachtende, leegstaande sociale woningen zouden een voorlopig antwoord kunnen bieden dat meer menswaardig is dan de kraakpanden waar ze nu nog steeds vertoeven. We kunnen niet onze kop in het zand steken en tolereren dat mensen anno 2009 in barakken of vochtige kraakpanden leven in de Scheppende Stad. Als we de mazen in het net kunnen dichtten voor mensen "ver weg" door de creatieve bundeling van krachten via liefdadigheidsacties als "Music For Life", kunnen we de Roma en Oost-Europese gezinnen die deel uitmaken van deze stad niet langer door de mazen van het net laten glippen. Laat we samen met de Stad Gent vandaag verder iets aan deze situatie veranderen, op zoek naar structurele oplossingen.

Pascal Debruyne (Ugent/ Tienstiens), Stijn Oosterlynck (KUL), Koenraad Bogaert (Ugent), Carla Ronkens (Werkgroep Vluchtelingen), Dominique Willaert (Victoria Deluxe), Anke Hintjens, Frank Vandepitte (Samenlevingsopbouw Gent), Tom Dutry (Samenlevingsopbouw Gent), Lies Horrie (Gastvrij Gent)